

UPPSALA
UNIVERSITET

Juridiska fakultetsnämnden

Box 256
SE-751 05 Uppsala

REMISSYTTRANDE

1 (3)

2017-11-30

JURFAK 2017/64

Näringsdepartementet

Remiss av Lantmäteriets rapport *Föreskriftsrätt om gemensamma standarder för information i grundkartor (2017:2)* och Boverkets rapport *Digitala detaljplaner – Reglering av hur detaljplaner ska utformas digitalt (2017:21)* (N2017/05421/PBB)

Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet har genom remiss anmodats att yttra sig över rubricerade rapporter. Fakultetsnämnden får härmed lämna följande synpunkter.

1. Lantmäteriets rapport *Föreskriftsrätt om gemensamma standarder för information i grundkartor (2017:2)*

Allmänt

Enligt Juridiska fakultetsnämnden har Lantmäteriet företagit och redovisat ett gediget arbete. Nämnden ställer sig bakom förslaget i dess helhet och har därför inte några kommentarer i sak. Med anledning av rapporten vill dock nämnden lämna följande synpunkter av övergripande karaktär.

Övergripande synpunkter

Att det, såsom föreslås i rapporten, ska finnas föreskrifter till PBL 5 kap. 8 § rörande upprättande och utformning av kartor, förefaller vara en nödvändig förutsättning för att Regeringens satsning *Digitalt först* över huvud taget ska kunna förverkligas inom samhällsbyggnadsprocessen. Detta utgör ett starkt argument för att de i rapporten föreslagna ändringarna bör genomföras.

Rapporten visar på att det också föreligger ett fristående behov av att införa standarder för innehållet i grundkartan, för information i grundkartan samt för kartans utseende, eftersom avsaknaden av gemensamma standarder innebär problem i sig.

Problem som förtjänar att framhållas särskilt är att det föreligger olikheter i den interna hanteringen avseende processen med upprättande av grundkartor och innehållet i kartorna vilket leder till mindre förutsebarhet, både vid utbyte av information mellan myndigheter och kommuner, men också i förhållande till enskilda aktörer. Härtill kan framhållas att kartorna på grund av

avsaknaden av riktlinjer innehåller felaktigheter. Det leder i sin tur till att beslut ibland fattas på felaktiga grunder. Med hänvisning till att uppgifterna läggs till grund dels för offentlighetsbeslut i förhållande till såväl enskilda som offentliga aktörer, dels för efterföljande beslutsprocesser inom myndigheten är det utomordentligt viktigt att genom en reglering minska utrymmet för felaktigheter. Vidare, bristfälliga planhandlingar begränsar sakägarnas möjlighet till insyn och inflytande i processen, vilket påverkar den faktiska möjligheten för dem att ta tillvara sin rätt. Från allmän synpunkt bör sådan rättsosäkerhet i möjligaste mån undvikas, men krav på rättssäkerhet gör sig särskilt starkt gällande i en myndighetsprocess. Slutligen, bristerna i systemet leder som påpekas till ökade kostnader och tidsutdräkt i processerna. Med hänvisning till de knappa resurserna på området samt dagens situation på bostadsmarknaden motiverar även det en synkronisering.

Sammanfattningsvis menar fakultetsnämnden att det framstår som utomordentligt viktigt att det införs gemensamma standarder för kartprocessen.

Fakulteten instämmer i förslaget att det ska införas gemensamma standarder på aktuellt område samt att Lantmäteriet ska ansvara för utformningen av de för processen nödvändiga föreskrifterna.

2. Boverkets rapport *Digitala detaljplaner – Reglering av hur detaljplaner ska utformas digitalt (2017:21)*

Allmänt

Enligt fakultetsnämnden har Boverket företagit och redovisat ett bra arbete. Nämnden ställer sig i huvudsak bakom förslaget. Med anledning av rapporten lämnar nämnden följande synpunkter.

Lagtextens utformning

Fakultetsnämnden instämmer i att digital enhetlig detaljplaneinformation är nödvändig om samhällsbyggnadsprocessen ska kunna digitaliseras. För att uppnå målet om digitalisering föreslår Boverket att det i plan- och bygglagen (2010:900) införs en ny bestämmelse, 4 kap. 31 a §. I stadgandet anges att *information som hör till detaljplanen och planbeskrivningen ska finnas i elektronisk form*. Som nämnden förstår gällande rätt uppställs idag inget krav på att själva detaljplanen ska ha elektronisk form. Av Boverkets rapport kan nämnden inte utläsa om förslaget på att detaljplanehandlingarna ska ha elektronisk form även omfattar själva detaljplanen. Fakultetsnämnden uppfattar att även denna handling bör digitaliseras om syftet med den förslagna bestämmelsen ska uppfyllas. Förslaget om elektronisk form bör därför även omfatta detaljplanen. Möjligen har det varit avsett med den förslagna ut-

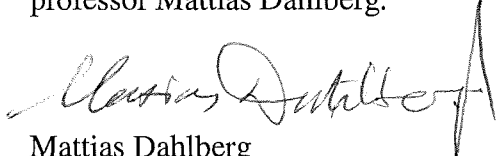
formningen av 4 kap. 31 a §, se författningskommentaren. Ordalydelsen kan dock förstås som att det inte fallet, varför ett förtydligande behövs.

Rättssäkerhetsaspekt

Den föreslagna bestämmelsen om elektronisk form avseende information som hör till detaljplanen omfattar inte de handlingar som utarbetas under processen fram till en lagakraftvunnen plan, bland annat med hänvisning till att de inte längre tjänar något syfte, se rapporten sidan 22. Det torde enligt fakultetsnämnden vara en rimlig avgränsning. Det tycks dock vara så att dessa tidigare handlingar, "arbetsmaterialet", fortfarande kan utgöra underlag för bedömningar av kommunen och överprövande instanser, se anförd sidhänvisning. En digitalisering har inte rättsverkan att andra handlingar än de som antar elektronisk form förlorar i juridisk betydelse, utan de kan, såsom Boverket påpekar, användas i beslutsprocesser. Vid en digitalisering kan dock den enskilda få uppfattningen att det endast är de digitaliserade handlingarna som är av betydelse i en beslutsprocess. Fakultetsnämnden menar därför att det från rättsäkerhets- och förutsebarhetssynpunkt bör framgå, till exempel genom en hänvisning, att det finns andra handlingar av materiell betydelse för planen.

I övrigt har Juridiska fakultetsnämnden inget att tillägga.

Förslag till yttrande i detta ärende har upprättats av docent Erika P. Björkdahl. Yttrandet har på delegation avgivits av Juridiska fakultetens dekanus, professor Mattias Dahlberg.

Mattias Dahlberg